REDACȚIUNEA.
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorī nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și următórele Birourī de anunciurī:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppalika Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr.
— Publicărī mai desc după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banī.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare ¢i.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunī 6 fl., pe trei lunī 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francī, pe șése lunī 20 fr., pe trei lunī 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 francī.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorī.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunī 5 fl., pe trei lunī 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunī 6 fl., pe trei lunī 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banī. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 166. Brașov, Joi 27 Iulie (9 August). 1900.

Sfătuirile dela Ratot.

In ¢ilele acestea de întâmplărī estraordinare, ce agită o lume întrégă, nu e mirare, décă au rĕmas uitate miseriile dualiste ale monarchiei nóstre. Publicul „patriotic“ și „nepatriotic“ a început sĕ se dedea cu aceste miserii, și de câtva timp nimenī nu șī-a mai bătut capul nicī cu formulele și planurile lui Szell, nicī cu ale lui Koerber — afară póte de scribii lui Banffy, carī nu lasă sĕ trécă nicī o ¢i, fără de a se hărțui cu Szell, temutul rival al mareșalului curții, și cu ómenii lui.

Acum de-odată publicul poliglot al monarchiei nóstre își aduce aminte, că cestiunea pactului austro-ungar încă nu e resolvată și că alte multe și grave cestiunī de viață politice, naționale, economice și financiare sunt tot așa de rĕu încurcate, ca mai înainte.Efectul acesta a fost produs de visita ce a făcut'o ministru-președinte austriac Koerber colegului sĕu Coloman Szell la moșia acestuia din Ratot.

Acéstă visită s'a întêmplat Duminecă și, firesce, ea a dat nascere multor combinațiunī, mai ales sciindu-se, că șeful guvernului austriac a plecat din Ratot direct la curtea din Ischl și că curênd după el va merge acolo și ministru-președinte Szell.

Trebue că se pregătesce ceva deosebit de către diriguitorii destinelor celor două state dualiste — își ¢ice fiă-cine — căcī altfel n'ar fi umblat Koerber tocmai pe căldurile aceste marī pe la Ratot și n'ar fi chemațī érăși ambii miniștri conducĕtorī la curtea din Ischl.

Așa este și trebue sĕ fiă mai ales după ce ne-am apropiat mult de tómnă, când se vor numĕra érăși bobocii, ce i-a produs dela închiderea parlamentelor încóce înțelépta politică dualistă. Crisa, ce-i drept, pare a privi de-ocamdată mai de aprópe numai pe Austria, și decī s'ar păré, că Ungaria jócă până una altă numai rolul unui spectator cu diferite sentimente. Dér de fapt politica celor două guverne merge mână în mână. Și pentru-ca și în viitor sĕ pótă merge așa, Koerber a făcut visita la Ratot.

Unii oficioșī, fără îndoială din motivul, ca sĕ nu deștepte bănuelī la Slavii din Austria, s'au grăbit cu asigurarea, că la Ratot nu s'a discutat și nu s'a luat nicī o hotărîre mai însemnată privitóre la politica actuală, și că cei doi miniștri-presidențī s'au sfătuit numai cum se serbeze într'o formă amêndouĕ guvernele aniversarea a 70-a a ¢ilei nascerei monarchului, cum se se pună capĕt atacurilor îndreptate de camerele de comerciu austriace în contra industriei maghiare și în fine cum sĕ procédă de aci încolo în cestiunea emigrărilor Evreilor din România, care până acuma în Austria a fost alt-fel tratată ca în Ungaria.

Póte sĕ se fi vorbit la sfătuirea dintre Szell și Koerber și despre vr'una din aceste întrebărī mĕrunte, séu și despre tóte, cu tóte că nu înțelegem ce ar fi mai avut sĕ hotărască deosebit în afacerea emigrărilor evreescī din România, după-ce acésta a fost resolvată chiar de către guvernul român, de nu cum-va cei din Viena și Pesta s'ar gândi a veni în alte privințe în ajutorul uneltirilor alianței israelite.

Dér nu póte avé trecere nicī acea asigurare oficiósă, după care ministru-președinte Szell s'ar feri așa de mult de orī-ce înfluințare a raporturilor din Austria. Credem, că este mult mai precaut, decât ca sĕ se espună a o face pe față. Dér între patru ochī câte nu se pot ¢ice și discuta, mai ales când se sfătuesce un Ungur c'un Neamț, și când cel dintâiu se numesce Szell, despre, care se scie, că dintre tóte partidele austriace simpatiséză cu Nemții și doresce sĕ-i vadă érăși la cârma statului.

E prea mult angajată Ungaria la crisa din partea de dincolo a monarchiei, prea mult e supusă influinței încurcăturilor de acolo, decât ca Szell în conferența sa cu Koerber sĕ fi putut încunjura orī-ce discusiune asupra mijlócelor, ce ar puté sĕ restabiléscă stările normale în Austria. De sigur, că au vorbit mult despre tóte acestea, ba Szell va fi dat și sfaturī colegului sĕu austriac cum ar puté sĕ iésă mai bine la cale cu constituțiunea, dér va fi adaus, că acésta e părerea lui numai și nu vré sĕ influințeze. Il va fi încuragiat, cum admit unele din foile guvernamentale, sĕ continue încercările sale de împăcare și sĕ lase sĕ se mai certe Cehii cu Nemții până ce se vor sătura, căcī Ungaria deocamdată mai póte aștepta, până ce parlamentul din Viena va puté funcționa regulat, de-óre-ce „ea și-a scutit interesele economice pe câtva timp;“ și până la 1903 se póte pregăti binișor la teritoriul vamal deosebit.

Limbagiul acesta e, fără îndoială; mai franc și mai sincer, dér tare ne temem, că nicī sfaturile înțeleptului și precautului dela Ratot nu vor ajuta nimic, nicī Austriei, nicī Ungariei, până ce politica de hegemoniă nu va face loc unui sistem cinstit de egală îndreptățire națională în monarchia dualistă.

Doliul Italiei.

Astă¢ī va fi transportat din Monza cadavrul Regelui Umberto și mâne se va face înmormêntarea.

Ceremonia funebră a înmormêntărei — spune o telegramă din Roma — va avé însemnătatea unei marī manifestațiunī naționale. Vor participa delegațiunī dela tóte regimentele, așa încât serbarea va avé un caracter militar pronunțat. Imediat după ceremoniă, care va avé loc înaintea prân¢ului, sicriul se va depune la Panteon.

Catafalcul va avé forma unui morment antic, ér cupola, învelită cu flor negru, va fi luminată de cincī sute de lămpī incandescente. In jurul catafalcului ard o sută douĕ-¢ecī de lumînărī. Pórta de intrare este decorată cu imortale, laurī și chiparoșī. Coróna anticilor regī longobar¢ī, simbolul demnităței regale italiane, va fi depusă pe sicriul lui Umberto.

*

Lunī s'au întrunit *corpurile legiuitóre italiene* spre a da espresiune doliului de care este cuprins parlamentul din incidentul morții dureróse a Regelui Umberto.

In Senat a decurs manifestația de doliu fórte demn și serios. Și în Cameră ea a început în mod demn, s'a terminat însĕ în mod mai puțin demn, gălăgios.

După deschiderea ședinței Camerei, președintele a ținut un discurs în memoria Regelui asasinat. Toțī deputații s'au ridicat de pe scaunele lor și au ascultat, stând în picióre, discursul. Președintele *Villa* ¢ise, că prin graiul lui vorbesce graiul întregului popor, care a iubit și a binecuvêntat pe Regele Umberto. El își esprimă adênca indignare asupra cosmopolitismului sĕlbatec și setos de sânge, care sugrumă orī ce ideal al vieții omenescī și nu se înfióră nicī chiar dinaintea regicidiului (Vii aplause). Citéză cuvintele, ce le-a rostit Regina Margareta dinaintea cadavrului soțului sĕu: „El a fost bun, n'a făcut nicī-odată nimĕnui vr'un rĕu. Cea mai mare crimă a seculului s'a sĕvêrșit contra lui“. (Vii aplause.) Regele Umberto a privit ca o gloriă a guvernului sĕu de a se ocupa de sórtea celor de rênd și jos pușī. Iubirea către lucrătorī a fost motivul conducĕtor al vieței sale. Inzadar se silesc brutalii scelerațī de a nimici pe acel factor puternic, ce se numesce monarchia italiană. (Aplause îndelungate). *Regele nu more!* (Strigărī: *Trăéscă Regele!*) Sângele martirilor întăresce credința celor rĕmașī în viață (Aplause sgomotóse). Regele Umberto reînvie în fiiul sĕu, care pune coróna sângerósă pe cap spre a-șī împlini fără témă și cu aceeașī credință ca și tatăl sĕu misiunea păcii și a dreptății (Aplause.) Continuitatea de drept și morală a monarchiei va sta în vigóre neatinsă de atacurile unei secte criminale. (Aplause. Strigărī: Trăéscă Regele!)

Vorbesce apoi ministru-președinte *Saracco* ¢icênd, că se alătură cu tótă inima la vorbirea președintelui. El închee ¢icênd, *că e de lipsă a se lua mĕsurī tarī și energice, ca nu cumva în umbra și sub pretextul libertății sĕ fiă rĕsturnată ordinea statului* (vii aplause.)

Ambele discursurī au fost primite de Cameră cu aplause îndelungate. După vorbirea ministrului-președinte însĕ s'au ridicat în contra programului stabilit între președinte și grupurile Camerei, mai întâiu social-democratul *Curati* și apoi republicanul *Pantano*, pentru-ca în numele partidelor lor sĕ esprime condurerea, dér sĕ facă tot odată și óre-carī reserve politice. Până ce a vorbit Curati a fost tăcere, dér îndată ce a început sĕ vorbéscă Pantano, ¢icênd, „că grupul lui se alătură sincer la durerea țĕrii“, s'au au¢it vocī: „Lacrĕmī de crocodil! Destul, fățarnicule, destul!“ Atuncī Pantano strigă ironic către cei din centru: „Noi nu esploatăm ca și voi crima!“ Atuncī de-odată se ridicară partea cea mai mare din deputațī și strigară din tóte părțile: „*Dați-l afară! Afară cu acest fariseu!* N'avem lipsă de condurerea vóstră! Afară cu Pantano!“ Acesta, la provocarea presidentului și-a retras mai în urmă cuvêntul, cu tóte acestea sgomotul nu încetă și strigările: „Afară cu el!“ continuau.

Atuncī președintele aduse curênd la votare propunerile, ca în cinstea memoriei Regelui Umberto sala Camerei sĕ rĕmână 6 lunī decorată cu emblemele de doliu; ca biroul presidiului sĕ predea adrese de condolențe Regelui Victor Emanuel și Reginei vĕduve; și ca regelui rĕposat sĕ i-se ridice un monument, — ér îndată după primirea acestor propunerī închise ședința.

Incidentul din cameră a făcut o impresiune deprimătóre asupra publicului numĕros, ce asista pe galerii și pe tribune.

*

Representantul Regelui Carol la înmormêntarea Regelui Umberto este, precum scim, ministrul de rĕsboiŭ Iacob Lahovari. El a sosit în Roma alaltăerī Lunī, dimpreună cu adjutantul sĕu, locotenentul Ghica. I-s'a făcut o primire prea frumósă oficială, despre care ¢iarul „Universul“ primesce următórea telegramă din Roma:

Ad¢ī de diminéța la óra 6.40 a sosit în Roma generalul *Lahovari*, ministrul de rĕsboiŭ român, care va lua parte la înmormêntare. El a fost primit la gară de generalul San-Marziano, ministrul de rĕsboiŭ al Italiei și de mulțī ofițerī superiorī. O companiă din regimentul 64 de infanteriă cu drapel și musică a dat onorurile militare. La gară se afla și personalul legațiunei române. Când trenul a întrat în gară, musica a intonat imnul regal român. Cu acelașī tren a sosit și Alexandru Catargi, ministrul României la Roma.

După-ce s'a dat jos din tren, generalul Lahovari a trecut trupele în revistă și după aceea s'a dus în sala de așteptare, unde s'a întreținut în mod fórte afabil cu ministrul de rĕsboiŭ și cu ofițerii italienī. Apoi generalul Lahovari a luat loc într'o trăsură regală, însoțit de adjutantul sĕu, locotenentul Ghica. Fû condus la „Grand hotel“, unde guvernul i-a pregătit un apartament. Sosind în „Grand hotel“, garda i-a dat onorurile militare, presentând armele și sunând din trompete. Generalul Lahovari și locotenentul Ghica erau îmbrăcațī în mare uniformă cu decorațiunī. In tot parcursul până la gară la Grand hotel publicul a salutat cu simpatiă pe representantul regelui României la înmormêntarea regelui Umberto.

*

Mâne, Joi, se va oficia la catedrala catolică din Bucurescī un *Requiem* pentru odihna sufletului Regelui Umberto. La acest Requiem va asista și Regele Carol, care va merge anume c'un tren special dela Sinaia. După serviciul religios, ce se va oficia de episcopul catolic, Monseniorul Hornstein, va urma o recepțiune la legațiunea italiană, unde ambasadorul Marchiz Beccaria d'Incisa va primi condolențele.

*

Cincī-¢ecī de mii de ómenī au peregrinat Duminecă la Monza spre a defila dinaintea cosciugului Regelui Umberto. Ad¢ī, Mercurī, după amia¢ī cadavrul va fi transportat dela vila regală direct la gară, de unde va pleca la Roma, unde va sosi Joi la 6 și $^1/_2$ óre dim.

*

Tóte stégurile regimentelor militare vor fi duse la Roma, asemenea și standartele. Fiă-care comandor face serviciu la stégul sĕu. 16,000 soldațī vor lua parte la înmormêntare. Afară de acésta vor lua parte toțī șefii autorităților de stat și comunale din tótă Italia. Municipiul din Roma va desfășura o deosebită pompă. Primarul Romei va merge în calésca istorică, ce s'a folosit și la înmormêntarea lui Victor Emanuel II. Carul funebru va fi tras de opt cai cu îmbrăcăminte roșiă și cu rețele negre. Caii vor fi dușī de pagī îmbrăcațī în negru. Carul funebru va fi acelașī, care a dus cosciugul lui Victor Emanuel. Pe când

conductul se va pune în mişcare spre Pantheon, vor fi trase clopotele de pe Capitoliu şi Monte Citorio. Pentru cheltuelile înmormêntării casa regală dă un milion de lire.

*

La dorinţa espresă a casei regescĭ italiane, comuna oraşului Monza i-a cedat locul, unde a fost asasinat Regele Umberto, pentru a-se zidi acolo bisericuţă.

*

Pană acum s'au cetit lângă sicriul Regelui 98 de priveghiurĭ. Toţĭ preoţii au refusat primirea onorariului de 10 francĭ. Papa s'a învoit, ca rugăciunea compusă de Regina văduvă Margarita în memoria şi pentru odihna sufletului Regelui Umberto sĕ se cetéscă în tóte bisericele. Faptul, că Vaticanul a manifestat faţă cu tristul incident cea mai mare simpatiă faţă cu familia regéscă a făcut în ţéră cea mai bună impresiune. Papa a trimis Reginei Margareta nu numai o telegramă de condolenţă, ci şi o scrisóre autografă prin cardinalul Ferrari.

Toţĭ episcopii Italiei au fost avisaţĭ sĕ ia parte la tóte festivităţile de doliu, ér preoţii sĕ celebreze parastase în bisericĭ pentru Regele Umberto. Vicarul general a pus la disposiţiă în Roma nu numai tóte bisericele, ci şi pe toţĭ preoţii.

*

„Tribuna“ din Roma asigură, că justiţia cunósce tótă organisarea complotului; toţĭ anarchiştii arestaţĭ fac parte din acel complot; este dovedit astădĭ, că Malatesta era şeful acelui complot.

Volniciile dela Sanislău.

(Coresp. part. a „Gazetei Transilvaniei“.)

— *Din Sătmar*, Iulie 1900.

In 2 August, ḑiua de St. Ilie, era sĕ se ţină în Sanislău adunarea generală a despărţĕmêntului Sătmar al Asociaţiunei şi adunarea Reuniunei învĕţătorilor din Sătmar din diecesa Oradiei-marĭ, împreunate cu concert şi petrecere, dér organele administrative n'au conces adunarea despărţĕmêntului Asociaţiunei pe motivul, că fiind două adunărĭ, se vor întruni atâţia Românĭ, încât ei *nu pot garanta de viéţa lor*, (a Românilor) ***de cumva ar fi atacaţĭ de Maghiarĭ.*** Audĭ, d-le Bartha, unde-i cultura cea mare, cu care te fălescĭ?

Şi ca sĕ pótă reuşi cu planul lor, mărturisit de ei, — ca sĕ zădărnicéscă manifestaţia românéscă la graniţa românismului, ordinul de oprire s'a înmânat în cele din urmă directorului despărţĕmêntului care, fiind bolnav pe pat, n'a putut face paşii necesarĭ şi aşa ***adunarea despărţĕmêntului Asociaţiunei a rĕmas neţinută,*** deşi a fost anunţată de timpuriu, s'a convocat în deplină regulă şi s'au respectat, cu un cuvênt, tóte formele legale, presentându-se fisolgăbirĕului până şi statutele aprobate de ministeriu, ba şi programul concertului.

Dér cu atâta nu s'au îndestulit inimicii noştri, ci ***au interḑis şi concertul şi petrecerea*** tot pe asemenea motive, comunicate comitetului arangiator cu o ḑi înainte de termin. Alergat'au la pretură sĕ revóce decisul, dér nu: *Pentru ce n'au ţinut adunarea la codru* (sic!) şi *pentru ce n'au trimis invitărĭ maghiare şi pe la* „măriile lor?“ Vice-şpanul la care s'a apelat în persónă s'a ţinut morţiş pe lângă hotărîrea solgăbirĕului. In hotărîrea acésta solgăbiráéscă dată în scris s'a mai adaus şi motivul ridicul, că „în invitare (la concert şi petrecere) nu-i arătat, décă nu cumva din suma venitelor nu se va destina o parte şi în folosul particular al unor membri?“ — ér în alt loc: „un concert şi un bal *pur românesc* ar pute se-i îndemne şi aţîţe pe locuitorii maghiarĭ din comună şi giur la o *demonstraţiune contrară*“...

In aşa împrejurărĭ sosesce ḑiua adunării! Des de diminéţă se strînge lume multă la Sanislău, alérgă Românii noştri cu droia. Conducĕtorii telegrafeză la ministru protestând în contra oprirei, óspeţii vin din tóte părţile indignaţĭ până la estrem; aflând de volnicia ne mai pomenită, vedea-i şi pe cei mai indiferenţĭ, cum li-se urcă sângele în obraz, stringêndu-şĭ pumnii; Românii din Sanislău şi jur umblau în sus şi 'n jos, blăstămând injuria făcută.

*

La $7^1/_2$ óre se celebréză s. liturgiă, cântând corul preparanḑilor din Oradea spre mulţămirea şi bucuria sufletéscă a tuturor celor de faţă. După acésta s'a sânţit şcóla nouă, un zid frumos, fala Sanislăuanilor. Se începe apoi adunarea învĕţătorilor înaintea unui numĕr frumos de dómne, domnĭ şi ţĕranĭ.

Eşind din biserică, unde s'a ţinut adunarea, cei întrunıţĭ au fost întêmpinaţĭ şi petrecuţĭ de musica ţĕranilor din Hotoan cu „Deşteptă-te Române“ în curtea şcólei, unde erau întinse mesele. In decursul banchetului s'au rostit mai multe toaste, din carĭ s'a vĕḑut indignarea mare, de care eram cuprinşĭ cu toţii. In urmă vorbì şi d-l Lucaciŭ. Vorbirea însufleţită a acestuia a stors lacremele sutelor de ţĕranĭ, carĭ ne-au împresurat, ca sĕ audă, ce ḑic Românii; óspeţii adunaţĭ din Sătmar, Biharia şi Selagiu,— fără de ţĕran — au fost la 4—500.

Notez, că cei 2 pretorĭ din Carei cu un tălmaciu au fost tot-déuna de faţă, precum şi un locotenent de gendarmĭ, éră vre-o ***50—60 gendarmĭ*** bâjbăiau pe tóte stradele Sanislăului, (şi totuşĭ solgăbirĕul a ḑis în decisiunea prin care a oprit adunarea, că „autoritatea administrativă nu póte lua asupra sa rĕspunderea pentru susţinerea ordinei şi pentru scurţimea timpului *lipsindu-i forţa armată corĕspunḑĕtóre.*“)

In fine către órele 6 sosesce telegrama dela ministrul, care s'a înmanuat pretorului în ascuns. Vedêndu-se strîmtorat, a jucat pe „marinimosul“ şi „graţios“ a *conces (!) petrecerea,* dér aicĭ vĕḑênd mai multe costume cu tricolorul nostru iubit, érăşĭ au eşit din sărite, *şi au demandat sĕ depărteze tricolorul,* dér neascultând de poruncă, ***s'a repeḑit d-l solgăbirĕu la o domnişóră şi cu ochiĭ întorşĭ de furiă îi rupe tricolorul dela brêu,*** — şi cu fapta acésta „eroică“ patria maghiară era mântuită!

Etă, D-le Redactor! de ce sunt capabilĭ Maghiarii noştri cei culţĭ. Apoi sĕ nu ḑicĭ, că sunt civilisatorii orientului?! Dér pentru Românii din Sătmar a fost o lecţiă bună, — mulţĭ s'au tredit din amorţélă! Óre până când vom fi huiduiţĭ şi batjocuriţĭ, încât nu putem ţiné nicĭ adunărĭ culturale?

Simţul românesc în Sătmărenĭ n'a perit, nicĭ n'a peri.

In fine încheiu, amintind, că s'a făcut protest la ministrul de interne şi arătare la comitetul central al Asociaţiunei în Sibiiu, cerêndu-i sĕ întrevină în causă la forurile mai înalte.

n.—n.

Agentura „Asociaţiunei“ din Sasca-montană.

Oraviţa, în 6 Aug. 1900.

Pentru-ca descrierea, ce o face zelosul ocnariu *Al. Băiuş* în numĕrul de erĭ al preţuitei „Gazete“, sĕ fie mai bine înţelésă şi nu cum-va în care-va privinţă rĕu interpretată, aflu de lipsă a da puţine mai de aprópe esplicaţiunĭ.

Sasca-montană aparţine despărţĕmêntului Oraviţei şi, precum acest despărţĕmênt, întocmai aşa şi acésta *Agentură* promite a face onóre poporului şi inteligenţei nóstre naţionale – după de tot succesele lor începute, prin carĭ se inaugurară.

Prea iubitul şi în aceste părţĭ adênc veneratul nostru vechiu luptător naţional *V. Babeş*, aflându-se în recreaţiune aicĭ la locul de cură aşa numit *Valea-băii* (Bánya völgy), a fost învitat la adunarea din *Sasca* şi, spre nespusă bucuriă a tuturor, s'a înfăţişat şi a petrecut două ḑile în mijlocul iubiţilor sĕi, carĭ în patru rêndurĭ, tot în absenţa sa l'au ales deputat la Dietă, şi — printre carĭ de vr'o doi anĭ mereu se rĕspândea, că *nu se mai află între cei vii!* Şi s'a înfăţişat neprevestit, prin surprindere, lând cuvêntul de două-orĭ în adunare, odată spre a esplica originea şi scopul sublim al Asociaţiunei, şi aparţinerea sa ca membru pe viéţă, dela întemeiarea ei, şi participarea sa activă la lucrările ei dela prima ei adunare gen. în Braşov la 1862, la care dêusul a călĕtorit din Viena, şi a avut rolul de raportor finanţial, recomandând decĭ după esperienţa sa de aprópe 40 de anĭ acéstă steauă luminătóre a nóstră celei mai zelóse şi puternice spriginirĭ a tuturor Românilor de bine. La urmă a luat cuvêntul pentru de a apreţia cele trei, de tot bine potrivite preielegrĭ practice, ce s'au ţinut, şi carĭ atât de bine au ilustrat folosul Asociaţiunei şi al organisaţiunei ei pentru poporul român; tóte acestea în aplausele entusiaste ale mulţimei, care mai fără escepţiune s'a înscris în lista de membri ai Asociaţiunei.

Decĭ nicĭ înfăţişarea sa şi a mulţimei, nicĭ ovaţiunile, ce i-s'au făcut bărbatului iubirii şi doririlor nóstre, n'au avut alt scop, decât a servi sublima nisuinţă cultural a Asociaţiunei. Chiar şi numĕrósele şi frumósele toasturĭ dela banchetul, ce a urmat, numai acestui scop au fost închinate.

Mâne-ḑi, Lunĭ, s'a făcut o interesantă escursiune la Cărbunarĭ, şi de-acolo în încântătórea vale *„la Mănăstire“*, unde s'a luat prânḑul în umbra codrului, pe érbă verde, din îngrijirea şi ospitalitatea părintelui paroch *Gropşan* şi a mult amabilei dómne preotese.

Au fost într'adevĕr două ḑile frumóse şi solemne.

Sĕrbările dela Abrud.

II.

Societatea pentru crearea unui fond de teatru român.

Creată de-o samă de ómenĭ însufleţiţĭ, carĭ voiau sĕ dea némului românesc dintr'odată tot ce-i lipsia, Societatea pentru crearea unui fond de teatru român a ajuns adĭ sĕ preocupe pe toţĭ, carĭ se interesézã de progresul némului nostru. E un fenomen destul de rar la noi, dér cu atât mai îmbucurător, când vedem, că o ideiă destul de abstractă pentru împrejurările, în carĭ trăim, a putut prinde nisce rădĕcinĭ atât de adêncĭ. Modesta Societate de odinioarea posede adĭ un capital de peste *un sfert de milion de corone.*

Cred, decĭ, că e o datorinţă a nóstră sĕ ne ocupăm de acéstă Societate şi mai ales acum după succesul ei strălucit material şi moral dela Abrud. Din adunarea din ăst an am putut învĕţa multe.

Locul unde trebue discutată sórtea şi viitorul acestei Societăţĭ e, bine înţeles, adunarea ei generală, care se ţine în fiăcare an. Dér la o astfel de adunare e şi timpul prea scurt şi terenul prea nepregătit pentru o discuţiă aprofundată. E adevĕrat, că harnicul Comitet al Societăţii se ocupă în întrunirile sale mult şi totdéuna el e acela, care aduce propunerile de valóre înaintea adunării. Dér în Comitet sunt numai câţi-va inşĭ şi e bine, ca într'o cestiune de interes comun, némul întreg sĕ aibă cuvênt. De aceea locul întâiŭ, unde trebuesc discutate astfel de cestiunĭ, e pressa nóstră. In pressă póte fiesce-cine sĕ-şĭ espună părerile sale, aşa „cum îl taiă capul;“ ele sunt bine primite, décă isvorăsc din inimă curată. O ideiă nasce altă ideiă şi astfel calea cea bună va fi indicată de sine. Comitetul central va ţiné sémă de acestĭ articolĭ şi îi va fi cu mult mai uşor, după ce i-a desbătut în şedinţele sale, sĕ vie înaintea adunărilor anuale cu propunerĭ mai ample şi mai importante.

Aşa cum sunt adĭ statutele, drepturile Societăţii se restrîng la aceea de-a *crea* un *fond* de teatru românesc. Crearea unui *teatru* românesc nu stă în puterea Societăţii. Ar trebui Societatea disolvată şi creată una nouă cu statute nouĕ. Cunóscem deja destul de bine pe Ungurĭ, decât sĕ ignorăm, că statutele acestea nu ar fi aprobate. Ce e decĭ de făcut? Tot ce putem face e deocamdată sĕ strîngem parale şi de aicĭ încolo.

Dér putem face şi mai mult.

Strînsul paralelor a fost greu până acuma. De adĭ înainte paralele sĕ strîng de sine. Capitalul e deja atât de mare, încât el se sporesce anual cu 10,000 de coróne, decĭ de două-orĭ pe atâta, cât a adus cea mai reuşită adunare generală, cea dela Abrud. Décă nu s'ar mai pune nicĭ un finic la fond, el singur ar cresce în decurs de 25 de anĭ la cifra de *un milion* de coróne.

Societatea trebue decĭ sĕ caute alt teren de muncă, acuma când terenul pe care muncea până acum e deja aprópe esploatat. Terenul acesta nu trebue sĕ escludă pe cel de până acuma şi trebue sĕ fiă conform statutelor.

Care e el?

Adunarea din Abrud ni-l'a arătat. Succesul material al acestei adunărĭ, orĭ cât de briliant ar fi el — am vĕḑut ţĕranĭ de rênd venind la d-l protopop P. Popovicĭ cu vorbele: „scrie-mĕ şi pe mine domnule cu 5 corone, şi eu vréu sĕ dau!“ — el dispare faţă de resultatul moral. Fără sĕ vorbesc de altele, *concertul* din Abrud a fost mai mult decât o representaţiă de diletanţĭ, mai mult decât un concert obicĭnuit, el ar fi putut fi dat cu succes în orĭcare centru musical al Europei. Acest concert a fost deja un *început de teatru românesc.* Şi — bine sĕ băgăm de sémă — din încassările ce s'au făcut s'au acoperit spesele enorme, carĭ au fost necesare pentru aducerea şi întreţinerea unui cor de 24 de persóne din Braşov şi s'a mai dat şi un venit curat societăţii.

Cred, că acest fapt ne învaţă înde-ajuns ce avem de făcut. La tóte adunările viitóre sĕ se insceneze un ciclu de representaţii — trei séu patru — la carĭ sĕ conlucreze toţĭ artiştii noştri şi câţĭ-va artiştĭ marĭ din România, carĭ din întêmplare se vor afla de sigur totdéuna la faţa locului. Aceste representaţii sĕ fiă arangiate de comitetul Societăţii, pe risicul propriu. Societatea nu riscă în casurĭ de acestea nimic, căcĭ décă într'adevĕr ar reuşi sĕ se adune tóte puterile nóstre artistice la un ciclu de representaţii, tótă lumea românéscă din Ungaria şi Ardeal ar fi gata sĕ alerge sĕ le asculte.

Astfel s'ar ajunge trei scopurĭ: Scopul întâiŭ — conform statutelor — Societatea ar trînge parale; al doilea: Societatea ar crea un început de teatru românesc; al treilea toţĭ fruntaşii noştri Românĭ din Ungaria şi Ardeal şi Bănat s'ar întruni odată pe an şi s'ar cunósce şi ar trăi ḑile de fericire cum am trăit la Abrud.

Sĕ aduc o pildă. E cunoscută censura strictă din Germania. Mergênd până la absurditate cu morala ei, ea interḑicea representarea multor piese moderne. Autorii lor s'au vĕḑut siliţĭ sĕ recurgă atuncĭ la următorul mijloc: au format nisce Societăţĭ („Litterarische Gesellschaften“) cu nu numĕr restrîns de membri şi în aceste societăţĭ îşĭ representau piesele. Deóre-ce îşĭ angajau cei mai bunĭ actorĭ şi erau conduse de cei mai bunĭ scriitorĭ, societăţile acestea au ajuns la o mare înflorire. Legea nu dă drept censurei sĕ se amestece în Societăţĭ private şi în representaţii de diletanţĭ.

Decĭ: Semper est modus in rebus!

Inscenarea unui astfel de ciclu de representaţii nu-i greu. Bine înţeles s'ar cere înainte de tóte ca Comitetul central sĕ se înmulţéscă cu un membru. Se va alege un bărbat pricepĕtor, cu plată bună, care nu va avé alta de lucru, decât sĕ arangieze aceste representaţii. Am avé atuncĭ de pildă în séra dintâiu un concert, la care se vor invita unul dintre cele trei corurĭ marĭ ale nóstre (Dima, Mureşianu séu Vidu) şi artiştii noştri cântăreţĭ, în séra a doua se vor învita tinerii noştri poeţĭ Ardelenĭ, carĭ vor ceti din opurile lor, ér în séra a treia, de s'ar întêmpla ca sĕ fiă de faţă un Nottara, un Brezeanu, un Toneanu, o Romanéscă, étă că am puté asista la representaţia unei „Năpaste“ şi a unui „Conu Leonida faţă cu reacţia“, în loc de representaţii teatrale de diletanţĭ, al căror farmec şi plăcere sunt gustate aprópe esclusiv de cei carĭ jócă teatru şi de părinţii lor. Disertaţii folositóre încă s'ar puté ţiné, în orĭ-ce cas ele ar fi mai la locul lor decât în şedinţele adunării. Astfel s'ar ajunge frumosul resultat, că s'ar puté auḑi fru-

mósa nóstră limbă şi fermecătórele nóstre cântărî răsunând şi în Ardeal în hainele artei. Tinerii noştri artiştî ar fi cunoscuţî şi opurile poeţilor noştri ar fi cetite mai cu drag de aci înainte.

Vênarea după membri noi n'ar trebui sĕ se facă cu atâta zel. Décă mergem de pildă la anul la Şimleul Silvaniei, nu cerem sĕ stríngem atâtea parale, cât ospitalitate, frumósa ospitalitate, care e decorul Românilor.

Şi astfel am avé în fiă-care an o sĕptĕmână de sĕrbărî, cu corul ar veni o mulţime de tinerî şi tinere, ca sĕ-î asculte ar veni alţii, lumea s'ar cunósce şi s'ar îmbrăţişa cu drag, căcî unde e tinereţe e şi voiă bună şi veseliă!

Depestraje.

Omorul politic din Bucurescî.

(Stefan Mihăileanu şi diarul sĕu „Peninsula Balcanică“.)

Puţinî sunt Românii carî, avênd deplină încredere în vitalitatea neamului românesc, îşî jertfesc odihna, munca, tot, pentru realisarea idealurilor naţionale; între aceştî puţinî ocupa loc de frunte Stefan Mihăileanu.

Născut la 1859 în Ochrida, a făcut clasele primare în oraşul sĕu natal. Adus în ţéră cu mai mulţî tinerî macedonenî, şi-a făcut cursurile liceale ca bursier la Sf. Sava, ér după-ce a terminat literele a funcţionat ca profesor la liceele Lazăr şi Sf. Sava, unde funcţiona chiar acum. Afară de licenţa în litere, a mai luat de curênd şi licenţa în drept.

De o natură fórte veselă, el nu avea decât prietinî între colegî şi tótă viéţa lui nu vorbea de alt-ceva, decât de înălţarea némului macedo-român şi nu se gândea decât la întărirea elementului românesc din Macedonia în potriva Grecilor şi Bulgarilor.

„Peninsula Balcanică“, scrisă aprópe exclusiv de dênsul, dedea mereu pe faţă tóte machinaţiunile panbulgarescî şi în special un articul, scris nu de mult în „P. B.“ în acest sens, i-a făcut pe Bulgarî sĕ-i jure mórtea.

Reproducem aci articolul, care a provocat rĕsbunarea comitetului secret de sub comanda supremă a lui Saratof, publicat în Nr. 22 al *„Peninsulei Balcanice“*.

Situaţia Armanilor în Bulgaria.

Un rĕsboiŭ cumplit, sĕlbatic, s'a declarat în contra seminţiei armânescî în miedul principiat dela sudul Dunării. Dilnic armânimea, lovită cu laşitate, simte distrugĕtórele luî efecte; dilnic are de înregistrat nouĕ prigonirî, nouĕ atacurî, nouĕ spoliaţiunî, care-i periclitéză nu numai avutul dobêndit cu sîrguitóre muncă, ci şi viaţa.

După spoliaţiunî neruşinate sĕvîrşite cu mâna armată, în miedul dilei, de către o bandă de banditî, spolierea oficială a unui guvern criminal prin gonirea de prin sate a Armânilor într'un termen de o minimă scurţime. Étă acum şi nouĕ atacurî, noué omucideri.

La 10 ale curentei Lunî, în miedul dilei, organul comitetului macedonean, mercenarul armân Ciolacof, atacă în magazinul d-lui Ghachi Trifon pe d. Todi Caragea. Şése glónţe a tras, douĕ n'au nimerit ţinta, trei au lovit victima în braţe, ér unul în piept. În stare desperată muribundul a fost transportat la spital, ér criminalul, prins de astă unică şi singură dată, a fost trimes la închisóre. Póte că calitatea-i de armân va contribui ca sĕ plătéscă cu viaţa-i de nimic ruşinea adusă némului şi îngrozitórea-i crimă.

Maî dăunădî Gheorge Leacu şi femeia sa au plătit sanghinarului comitet crima de a fi fost armânî;)

Aromânii de prin sate au fost spoliaţî de trimişii comitetului, însoţiţî de comandantul gendarmeriei, ca sĕ execute ordinele adevĕratului dictator din Bulgaria; acum şi Todi Caragea plătesce aceeaşî crimă. Se repetă crimele cu o inţelă ametitóre, şi totuşî nici o lege, nici o putere a porecliţului Stat nu vine sĕ ocrotéscă pe cei ce au dreptul la protecţiune!

S'a omorît odinióră o femeiă cântăréţă: energia representantului austro-ungar a trimes la ştreng pe un prefect şi pe un adjutant al Principelui de paradă. Adevĕrul este, că pe atuncî încă esista o lege în Bulgaria, Saratof nu usurpase încă puterea princiară. Astădî atât Turcia, o putere mare, cât şi România, privesc cu mânile încrucişate la sângerósele scene ale amar victime sunt supuşii lor. Sĕ tragă spada? — Nu. Ci sĕ rupă relaţiunile cu statul anarchic şi sĕ încredinţeze ocrotirea supuşilor lor unui stat, care este în mĕsură sĕ introducă legalitatea în acest oraş de brigandî organisaţî politicesce.

Părăsiţî în voia întêmplării, în prada pumnalelor şi a gióuţelor oficiale, ce faceţî voi, Armânii? Veţî purta arme, ca sĕ vĕ apĕraţî? Dér, pentru Dumnedeu, chiar décă aţî răpune pe mercenarul asasin, care vĕ atacă, nu aveţî nicî măcar siguranţa unei singure dile: a murit unul, va veni altul; aţî fost jăfuiţî în de-ajuns pentru ca cu sudórea vóstră sĕ se recruteze mii de asasinî. Şi apoi v'aţî mĕsurat viaţa cu un asasin; cumpĕna nu este dréptă. Viaţa a fiă-căruia din voi preţuesce de mii de orî mai mult, decât aceea a asasinilor, carî vĕ atacă.

Mântuirea vóstră nu póte fi decî dobórirea unor miserabilî pentru carî mórtea este o binefacere, faceţî responsabilî de tóte acestea pe stăpânii lor, pe cei ce-i inarméză, pe cei ce rabdă.

Sĕ bage bine de sémă membrii guvernului bulgar: rabdarea are şi ea o limită. Sângele pe care îl varsă cere rĕsbunare şi amar va fi de dênşii şi de întréga ţéră când fiă-care va căuta sĕ-şî facă singur dreptate, cum póte şi cât póte.

Tot în acest număr a mai publicat regretatul Mihăileanu şi un articul scris în limba francesă, în care se arată, că alăturî de guvernămêntul constituţional după marginea statelor civilisate ale Europei, mai esistă un altul mai puternic, representat de membrii comitetului revoluţionar. Alăturî de printul Ferdinand, suveran după constituţie, mai este un altul mai puternic, a căruî acţiune se bucură de cea mai deplină libertate: şi acesta este Saratof, adevĕratul şi realul stăpân al Bulgariei.

SCIRILE DILEI.

— 26 Iulie v.

Evreiî întorşî în România s'au presentat c'un spor însemnat la numĕr. Diarele de dincolo ne spun, că s'a constatat din partea autorităţilor române, că un numĕr de 467 de Evrei din Ungaria au încercat sĕ se strecóre în ţéră cu emigranţii înapoiaţî din Budapesta şi Viena şi că ei au fost reespedaţî. Faptul acésta e de mare preţ pentru a pune în lumină adevĕrată strigătele şi ţipetele infernale ale foilor jidano-maghiare, că Evreii din România ar fi atât de persecutaţî, încât emigranţii mai bine ar preferi mórtea, decât sĕ se întórcă érăşî acolo. Şi étă-i, că nu numai s'au întors, ci au dus cu ei aprópe 500 de coreligionarî din „fericita“ Ungariă ca contrabandă. Sĕ mai dică, că nu-i şiret Evreul?

De trei-orî grindină. Din comuna *Siciu*, în Sĕlagiu, ni-se scrie cu data de 6 August n.: „După ce în 28 Maiu n. c. grindina urmată de o plóiă torenţială ne devastă hotarul comunei, în 30 Iulie n. c. la 1 óră d. a. o nouă calamitate se descărcă asupra nóstră, cădênd o grindină mare ca alunele şi lipsită de plóiă, ér în 5 August n. la 4 óre d. a. o plóiă torenţială amestecată şi acésta cu grindină, deşi mai mĕruntă cevaşî ca cea dintâiu, a nimicit cucuruzele şi sĕmĕnăturile de primăvară total. E caracteristic, că tóte trei furtunile şî-au urmat calea pe aceeaşî liniă, ca şi cum şi elementele naturei s'ar fi conjurat a prăpădi ţinutul acesta.“

Ciuma. Din Hamburg se telegrafézâ, că pe o corabiă de acolo s'a ivit un cas suspect de ciumă. S'au luat tóte mĕsurile de apĕrare.

— *„Timpul“* din Bucurescî aduce scirea, că ministerul român al afacerilor străine a fost înscinţat, că *la Londra s'au constatat în mod oficial douĕ casurî de ciumă pe bordul corăbiei englese „Roma“*, care întrase în port.

Sora lui Eminescu, dómna Aglaia, soţia căpitanului de infanteria Garais, a încetat din viéţă la 30 Iulie a. c. în Cernăuţi, strada Transilvaniei Nr. 34. Inmormêntarea s'a făcut în diua de 1 August s. n. la 5 óre d. a. Defuncta este originară din România, de lângă Botoşanî. Se măritase după profesorul dela pedagogiul din Cernăuţî Ioan Drogli, care a fost un şir lung de anî inspector şcolar la Sucéva, ér după mórtea acestuia deveni soţia locotenentului Garais, astădî căpitan la un regiment de infanteriă din Galiţia. Imbolnăvindu-se cerû a fi transferată numai decât la Cernăuţî, unde după un morb fórte lung şi grav a trecut la cele eterne.

Cununiă. Ni-se anunţă cununia d-lui *Liviu Vărvoniu*, cleric din diecesa Lugoşului, cu d-ra *Cornelia Itul*, fiica d-lui preot Ioan Itul din Hăţégel. Cununia se va sĕvîrşi Duminecă, în 12 August n. c. în biserica gr. cat. din comuna miresei.

Un nou sat românesc se va inaugura în delta Dunării în cursul acestei sĕptĕmânî în mod solem; el se numesce „Floriile“ la mila II a braţului Sulinei, adecă cu o milă mai la vale de satul „Carmen-Sylva“. Acesta este al nouĕlea sat înfiinţat în delta Dunărei, judeţul Tulcea, de către d-l prefect Ioan Neniţescu.

O baionetă ca parafulger. Din Nizza se anunţă următorul cas póte unic în felul sĕu până acum: Alaltăerî séra era un timp furtunos şi fulgerile şerpuiau asupra oraşului. Un soldat, care ţinea pază cu baioneta pe puşcă înaintea unei casarme, deodată aruncă puşca la o parte şi el cădù în altă parte, văetându-se cât îl lua gura. La strigătele desperate al nenorocitei sentinele, soldaţii de pază alergară sĕ dea ajutor cameradului lor. Aceştia, după-ce aflară, că nenorocitul e greu rănit la picior, l'au trimis îndată la spital. Aci medicul a constatat, că soldatul a fost lovit de fulger, care fusese atras de baioneta de pe puşcă şi apoi s'a lăsat în jos pe ţéva puscei, ardêndu-i piciorul, pe care sta rĕzimată puşca. După părerea medicului, soldatul a avut noroc cu baioneta, căcî alt-fel era omorît. In casul acesta baioneta a servit ca parafulger.

Anarchiştii ameninţă. Din Paris se scrie, că preşedintele camerei comerciale de acolo, Legrand, a primit dilele acestea o epistolă, prin care un necunoscut îi aduce la cunoscinţă, că în timpul cel mai apropiat anarchiştii vor da în aer palatul camerei comerciale. Examinând poliţia scrisórea, spre marea-i surprindere s'a constatat, că ea semĕnă cu epistola de ameninţare, ce s'a fost adresat Şahului Persiei, cu o di înainte de atentat. Cercetările continuă cu cea mai mare energiă.

Ceaiul şi nebunia. In Anglia era rĕspândită pĕrerea, că beutura necumpătată este causa pentru care institutele de alienaţî devin di de di mai împopulate. Acum însĕ în Scoţia a apărut un raport *oficios*, după care beutura necumpĕtată de ceaiŭ, ca un obiceiuit'o în Scoţia cu deosebire femeile, contribue în mare mĕsură la rĕspândirea nebuniei. — Raportul spune, că copii micî, pe care mamele lor din iubire şi cruţare îi nutresc cu ceaiŭ şi cu pâne, nebunesc cu deosebire mai ales la etatea mai matură. Un lucru însĕ încă nu este constatat: anume, décă efectul este a se datori ceaiului orî dórĕ materiei prin care eventual se face mai plăcut gustul acestei beuturî?

Rĕsboiŭ în China.

Li-Hung-Ciang — trăesce.

Scim, că o telegramă din *Shanghai* a fost rĕspândit faima, că vice-regele *Li-Hung-Ciang* s'a sinucis. Acum tot din Shanghai se anunţă biroului „Reuter“, că scirea despre sinuciderea lui Li-Hung-Ciang *nu se confirmă.*

Ambasadorii.

„Newyork World“ a primit următórea telegramă dela Li-Hung-Ciang: Guvernul a dat ordin, ca funcţionarii de posiţiune înaltă sĕ transporteze sub pază militară corpul diplomatic din Peking la Tien-Cin, prin ceea-ce devine de prisos înaintarea mai departe a trupelor aliate.

De altă parte se vestesce din Washington, că décă guvernul chines nu va satisface pretensiunea guvernului american de a sta în legătură nemijlocită cu ambasadorul din Peking, Mac Kinley va ordona sĕ plece în China o mare putere armată, care sĕ siléscă autorităţile chinese de a împlini pretensiunea Statelor-Unite.

Inaintarea aliaţilor.

Scirî telegrafice din Shanghai şi Tien-Cin constată unisono, că trupele aliate au început înaintarea spre Peking. 15,000 japonesî înaintéză în marş forţat şi se crede, că pela jumĕtatea lui August ei vor ajunge în Peking.

Principele *Tuan* a dat ordin dispunênd trupelor şi Boxerilor sĕ desfăşure cea mai mare resistenţă faţă cu trupele aliaţilor.

Intr'aceea se anunţă din *Cifu*, că o mare luptă ar fi fost lângă Peicang, în care aliaţii ar fi perdut 1200 ómenî, mai ales Ruşî şi Japonesî.

ULTIME SCIRI.

Milano, 7 August. Bresci *a descoperit pe mai mulţî complicî* şi a istorisit şi cum s'a încheiat complotul. In Roma *au fost arestaţî 52 anarchiştî.*

Shanghai, 7 August ambasadorii şi toţî ceilalţî europenî au plecat în 2 August sub escortă dela Peking spre Tien-Cin.

Constantinopol, 7 August. In Stambul s'au afişat placate, prin carî se ameninţă Sultanul, că va fi asasinat; în urma acésta au fost deţinuţî numĕroşî oficerî şi funcţionarî.

DIVERSE.

Mine de diamante în China. — A. Fauvel, fost multă vreme în slujbă la vămurile chinese, a ţinut o conferinţă la Societatea Geografică din Paris despre minele de diamant în provincia Şang-Tung. Incă dela 1872 aflase dela mandarinî, că diamantele întrebuinţate de giamgii în Peking şi de lucrătorii de porţelan, se aduc din Şang-Tung. Chinesii temêndu-se de năvălirea streinilor, ascund aceste mine. Ei nu sciu lucra cu diamantele, de aceea le întrebuinţéză cum le găsesc, ba chiar le şi sfărîmă pe cele prea marî, după a lor părere! Étă cum fac pentru a-le culege. Tómna după ce încetéză ploile de vară şi râurile şi păraele cu diamante aprópe au secat, se încalţă cu un fel de papucî de pae şi umblă prin mal. Diamantele se înfig în talpa papucilor şi apoi, după ce ard papucii, aleg din cenuşă diamante.

O frumósă anecdotă despre politeţa japonesă. O veselă întêmplare ne istorisesce Victor de Cottens în „Soir“, din incidentul visitei printului Cotohito la Paris. Anecdota e astădî proverbială în cercurile diplomatice din Paris. Era puţin înainte de esposiţia din 1867. O deputaţiune japonesă veni la Paris, ca sĕ trateze pentru alegerea a câte 3 porturî libere dintre porturile francese şi japonese. Tratările urmară în mod fórte politicos. — „Alegeţî“ dise Japonia, „noi alegem după d-vóstră“. Ministrul francez al afacerilor streine numi 3 porturi: Yokohama, Yeddo şi Han-Yang. Ambasada nu făcù nicî o obiecţiune şi cu „surîsul sceptic şi inteligent al japonesului“ plecă în patriă. Puţin timp după acésta Japonia anunţă, că primesce alegerea Franciei şi că la rêndul ei alege porturile Le Havre, Marseille şi Southampton. „Southampton“! Diplomaţii francesî rîseră de simplicitatea acestor japonesî: — Dér Southampton e în Anglia, voi suflete inocente! „Noi o scim prea bine“ rĕspunse ambasadorul japones „dér şi Han-Yang e în Corea!“.

Fotografia cu colorî. — Lippman, celebrul inventator al unui fel de fotografiă cu colorî, anunţă într'o conferinţă, că metoda s'a simplificat aşa de mult, încât nu mai e departe vremea când orî-ce amator va puté fotografia lucrurile şi fiinţele aşa cum sunt, cu colorile lor adevĕrate.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 7 August 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.55
Renta de corône ung. 4%	90.75
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2\%$	119.75
Impr. căil. fer. ung. înargint. $4^1/_2\%$	98.95
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.75
Bonurĭ rurale ungare 4%	91.25
Bonurĭ rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	158.50
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	139.—
Renta de argint austr.	97.55
Renta de hârtie austr.	97.15
Renta de aur austr.	115.90
Losurĭ din 1860	133.75
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	17.11
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	685.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	664.25
Napoleondorĭ	19.33
Mărcĭ imperiale	118.50
London vista	243.05
Paris vista	96.60
Rente de corône austr. 4%	97.60
Note italiene	90.45

Cursul pieţei Braşov.

Din 8 August 1900.

Bancnota rom.	Cump.	19.08	Vênd.	19.12
Argint român.	Cump.	18.80	Vênd.	18.90
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.28	Vênd.	19.32
Galbenĭ	Cump.	11.30	Vênd.	11.40
Ruble Rusescĭ	Cump.	127.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	58.50	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.70	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.—	Vênd.	101.—

Nr. 159—900.

Publicaţiune de licitaţiune.

Biserica română gr.-or. cu hramul Sft. Nicolae din Braşov-Scheiŭ şi biserica cu hramul Sft. Adormirĭ din Braşov-Cetate **vênd pe cale de licitaţie,** prin oferte verbale şi în scris, următórele **parcele, locurĭ de clădire,** carĭ constitue proprietatea lor şi se află în Braşov-Blumena între stradele Nouă a isvorului (prin care merge Tramwaiul) şi Calea fabricei, şi anume:

1) Parcela cu nr. XII. în estensiune de 889 m^2 cu fl. 1.50, ca preţ de strigare.

2) Parcela cu nr. XIII, în estensiune de 1180 m^2 cu fl. 2.— ca preţ de strigare.

Licitaţia pentru vinderea celor două parcele se va ţine *în 15 August st. n. la 9 óre a. m.* în cancelaria Eforiei şcólelor centrale române gr. or. din loc, unde şi până atuncĭ se pot vedé planul şi condiţiunile de licitaţiune.

Până în 14 August st. n. se pot face şi înainta Eforiei şcolare oferte în scris provĕdute cu 10% din preţul oferit ca vadiŭ, şi declaraţiunea, că cunósce şi se supune condiţiunilor de licitaţiune.

La dorinţa cumpĕrătorului jumĕtate din preţul de cumpĕrare i-se póte lăsa ca împrumut întabulat pe parcela cumpărată cu 6% interese anual.

Braşov, în 4 Agust n. 1900.

Eforia şcólelor centrale române ort. rĕsăritene Braşov.

1049.2—3.

Nr. 6176—1900.

PUBLICAŢIUNE

După ce în urma decisiunei din partea tribunalului de administraţiune ces. reg. ung. din 4 Maiŭ a. c. Nr. 10174—1900, au de a fi adaugate din partea proprietarilor caselor tóte plăţile primite dela chiriaşĭ pentru instalarea apaductului (nu darea de apă) iluminarea de nópte, transportarea gunoiului ş. m. la chiriile stipulate cu chiriaşiĭ locuinţelor, şi a se şi fasiona; şi că acele plăţirĭ formézá basa pentru socotéla dărei de casă,— se provócă acei proprietarĭ de case, carĭ în sensul ordinaţiunei din partea direcţiunei financiară din 13 Iulie a. c. Nr. 24539—1900 au întrelăsat a fasiona aceste venite laterale în cólele de fasiune pentru darea de casă pe anii 1899, 1900 şi 1901 înmanuate: a inscrie aceste venite laterale negreşit la subscrisul oficiul orăşenesc de dare, unde se capĕtă şi cólele de fasiunie *până în 16 August a. c.;* cu atât mai mult, pentru că în cas decă proprietarii caselor nu vor fasiona aceste venite laterale şi acéstă ţinere în secret se va afla din partea direcţiunei financiare, se va introduce în contra lor cercetarea din oficiu pentru prescurtarea venitului statului.

Braşov, în 31 Iulie 1900.

1035 3—3. *Oficiul orăşenesc de dare.*

Sz. 279—1900.
bvégrh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt birósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-sa értelmében ezennel közhirré teszi, hogy a brassói kir. törvényszék 1899 évi 2581. számu végzése következtében Dr. Turcu János ügyvéd által képviselt „Furnica“ tak. pénztár javára Popp Josif és társ. ellen 140 korona s jár. erejéig 1899. évi Október hó 28-án foganatositott kielégitési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 630 koronára becsült következő ingoságok u. m.: lóvak, kukoricza, széna és egyébb tárgyak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sárkányi kir. járásbiróság 1899. évi V. 53/8 számu végzése folytán 140 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1897. évi junius hó 5-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 81 kor. 34 fillérben birólag már megállapitott költségek erejéig Al.-Komána község házánál leendő eszközlésére **1900. évi Augusztus hó 14-ik napjának délelőtt 8 órája** határidőül kitüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-sa értelmében készpénzfizetés mellett. a legtöbbet igérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingoságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sárkányban, 1900 évi Augusztus hó 3-ik napján.

Gámentzi János,
kir. birosági végrehajtó.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Preţul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe şése lunĭ	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România şi străinătate:

Pe trei lunĭ	10 fr.
Pe şése lunĭ	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe şése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România şi străinătate:

Pe an	8 francĭ.
Pe şése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se fac mai uşor şi mai repede prin mandate poştale.

Domnii carĭ se vor abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămurit şi a arăta şi posta ultimă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10 fil.** se vinde la librăria **Nic. I. Ciurcu** şi la **Eremias Nepoţii.**